

VENDIM
Nr.12, datë 13.4.2007

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Gjergji Sauli	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Alfred Karamuço	Anëtar i“ “
Fehmi Abdiu	Anëtar i “ “
Kristofor Peçi	Anëtar i “ “
Kujtim Puto	Anëtar i “ “
Vjollca Meçaj	Anëtare e “ “
Petrit Plloçi	Anëtar i“ “
Sokol Sadushi	Anëtar i “ “
Xhezair Zaganjori	Anëtar i“ “

me sekretare Brunilda Bara, në datë 16.3.2007, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.29 Akti, që i përket:

KËRKUES: BLERIM ELEZI, LUAN CURRI, përfaqësuar nga avokatët Agim Hoxha e Neshat Fana, me prokurë.

SUBJEKT I INTERESUAR: PROKURORIA E PËRGJITHSHME, në mungesë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr.600, datë 22.7.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f e 134/g të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë, si dhe neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

Kërkuesit kanë parashtruar si shkak për shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit të mësipërm, pjesëmarrjen në përbërje të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë (kolegjit seleksionues) të një gjyqtari, i cili për të njëjtën çështje kishte marrë pjesë edhe në trupin gjykues të Gjykatës së Apelit Durrës. Sipas tyre, kjo pjesëmarrje cenon parimin e paanshmërisë në gjykim, i cili është element i rëndësishëm i procesit të rregullt ligjor, garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Xhezair Zaganjori, përfaqësuesit e kërkuesve dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

VËREN:

Me vendimin nr.2, datë 5.1.2004 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, kërkuesi Blerim Elezi është deklaruar fajtor për kryerjen e veprës penale të marrëdhënies seksuale me dhunë me të mitura e mbetur në tentativë, dhe në bazë të neneve 101/1 e 22 të Kodit Penal është dënuar me 8 vjet burgim. Me të njëjtin vendim, është deklaruar fajtor edhe kërkuesi Luan Curri për kryerjen e veprës penale të marrëdhënies seksuale me dhunë me të mitura në bashkëpunim dhe për veprën penale të marrëdhënies seksuale me dhunë me të mitura e mbetur në tentativë, dhe në bazë të neneve 101/2, 25, 101/1, 22 dhe 55 të Kodit Penal është dënuar me 10 vjet burgim.

Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr.346, datë 17.11.2004, ka lënë në fuqi vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, ndërsa Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, dhoma e këshillimit, me vendimin nr.600, datë 22.7.2005, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga të gjykuarit.

Kërkuesit, bazuar në nenet 131/f e 134/g të Kushtetutës, kanë pretenduar në Gjykatën Kushtetuese se ndaj tyre, në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë, është zhvilluar një proces jo i rregullt ligjor, në vështrim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Sipas tyre, në shqyrtimin e çështjes në këtë kolegji ka marrë pjesë edhe një gjyqtar, i cili ka

qenë dhe në përbërjen e trupit gjykues që ka gjykuar kërkuesit po për këtë çështje në Gjykatën e Apelit Durrës. Ata theksuan se kjo pjesëmarrje ka cenuar parimin e rëndësishëm të paanshmërisë në gjykim, i cili, në kuptimin kushtetues është një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor.

Gjykata Kushtetuese vlerëson se pretendimet e kërkuesve janë të drejta dhe kërkesa e tyre duhet pranuar.

Një nga elementet e rëndësishme të procesit të rregullt ligjor apo të procesit të drejtë të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, është edhe ai i paanshmërisë së gjykatës në gjykimin e çështjes.

Në këtë kuadër, Gjykata Kushtetuese thekson se parimi i paanshmërisë ka në vetvete elementin e vet subjektiv, i cili lidhet ngushtë me bindjen e brendshme që krijon gjyqtari për zgjidhjen e çështjes në gjykim, si dhe elementin objektiv me të cilin kuptohet dhënia e garancive të nevojshme për gjykim të paanshëm nga vetë gjykata, përmes mënjanimit prej saj të çdo dyshimi të përligjur në këtë drejtim. Ndër të tjera, gjykata duhet të jetë e kujdesshme dhe të marrë parasysh veçanërisht problemin e përbërjes së trupit gjykues, në mënyrë që të mënjanohen nga gjykimi i çështjes gjyqtarët që nuk kanë garancitë e kërkuara për paanshmëri në kuptimin objektiv. Në shtetin e së drejtës, kjo kërkesë merr rëndësi të veçantë në funksion të besimit në dhënien e drejtësisë që duhet të krijojnë në çdo rast në shoqërinë demokratike jo vetëm palët në gjykim, por çdo qytetar i thjeshtë.¹

Për këtë qëllim dhe në funksion të këtij parimi të rëndësishëm kushtetues deklarohen edhe dispozita të veçanta ligjore. Kështu, në nenin 15 të Kodit të Procedurës Penale theksohet shprehimisht se “Gjyqtari që ka dhënë ose ka marrë pjesë në dhënien e vendimit në një shkallë të procedimit nuk mund të ushtrojë funksionet e gjyqtarit në shkallët e tjera, as të marrë pjesë në rigjykim pas prishjes së vendimit”.

Nga sa më sipër, është mëse e qartë që parimi i paanshmërisë në gjykim edhe në këndvështrim të përbërjes së trupit gjykues, duhet të respektohet në çdo shkallë të gjykimit, pra edhe në shqyrtimin e çështjes në Gjykatën e Lartë. Kjo do të thotë që gjyqtari i Gjykatës së Lartë nuk mund të jetë anëtar i një kolegji, nëse për të njëjtën çështje ka marrë pjesë në dhënien e një vendimi në një shkallë të mëparshme të procedimit.

Në fakt, shqyrtimi i çështjes nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, nuk i ka të gjitha karakteristikat e një gjykimi në kuptim të nenit 15 të Kodit të Procedurës Penale. Në këtë rast nuk kemi një seancë publike. Nuk ka shpallje të datës apo të përbërjes së dhomës së këshillimit dhe çështja shqyrtohet pa praninë e prokurorit, të pandehurit apo mbrojtësit të tij. Në dhomën e këshillimit, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë vlerëson pretendimet e ngritura në rekursin e paraqitur kundër një vendimi të formës së prerë. Nëse ka shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 432 i Kodit të Procedurës Penale vendoset kalimi i çështjes në seancë gjyqësore. Në të kundërt, vendoset mospranimi i rekursit. Ky vlerësim bëhet gjithnjë në funksion të kompetencës që ka Gjykata e Lartë për të kontrolluar mënyrën e zbatimit të ligjit material dhe procedural nga gjykatat më të ulëta, pra nga gjykata e rrethit gjyqësor dhe gjykata e apelit.²

Por, një vlerësim i tillë mjaft i rëndësishëm për fatin e çështjes duhet bërë nga një gjykatë e paanshme. Është e papranueshme që një gjyqtar, që ka marrë pjesë në dhënien e një vendimi në një shkallë të mëparshme të gjykimit (në rastin konkret në gjykatën e apelit), të jetë sërish në përbërje të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, që do të shqyrtojë e vlerësojë shkaqet e rekursit që janë pikërisht edhe kundër këtij vendimi.

Në rastin konkret, dyshimi i kërkuesve për njëanshmëri në shqyrtimin e çështjes në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë të mbledhur në dhomën e këshillimit është i drejtë.³ Një nga gjyqtarët në përbërje të këtij kolegji ka marrë pjesë më parë në trupin gjykues në Gjykatën e Apelit Durrës, i cili ka lënë në fuqi vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Durrës, që ka gjetur fajtorë dhe dënuar kërkuesit respektivisht me 8 vjet dhe 10 vjet burgim. Madje, në këtë rast, ky gjyqtar kishte qenë edhe relator i çështjes.

Mbi këtë bazë duhej të ishte mënjanuar pjesëmarrja e këtij gjyqtari në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë të mbledhur për shqyrtimin e rekursit të kërkuesve. Vetë të gjykuarit apo mbrojtësit

¹ Shih vendimin nr.16, viti 2003 të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë.

² Shih vendimin nr.25, viti 2003 të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë.

³ Shih vendimin çështja Oberschick 1 kundër Austrisë, date 23.05.1991 të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut

e tyre nuk e kanë pasur dhe as nuk mund ta kenë mundësinë ta kërkojnë këtë në këtë fazë të shqyrtimit të çështjes në Gjykatën e Lartë, pasi ata nuk janë të pranishëm.

Gjykata Kushtetuese rithekson se shqyrtimi i çështjes nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, në dhomën e këshillimit, është pjesë e rëndësishme e procesit gjyqësor në tërësi dhe si i tillë, në përputhje me natyrën e këtij shqyrtimi në dhomën e këshillimit, duhet të respektojë parimet themelore të procesit të rregullt ligjor në kuptimin kushtetues. Këtu, vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet veçanërisht problemeve që kanë të bëjnë me përbërjen e kolegjit, pasi siç u theksua, kjo lidhet ngushtë me çështjen e paanshmërisë së gjykatës në shqyrtimin e çështjes.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të neneve 131/f e 132 të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr.600, datë 22.7.2005 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.